


Сучасні законодавчі аспекти щодо поводження з контрольованими газами.

Контроль ОРР та ФПГ. Сертифікація та навчання. Єдиний державний реєстр операторів контрольованих речовин України

REFRIGERATING
ASSOCIATION
OF UKRAINE PUBLIC
UNION

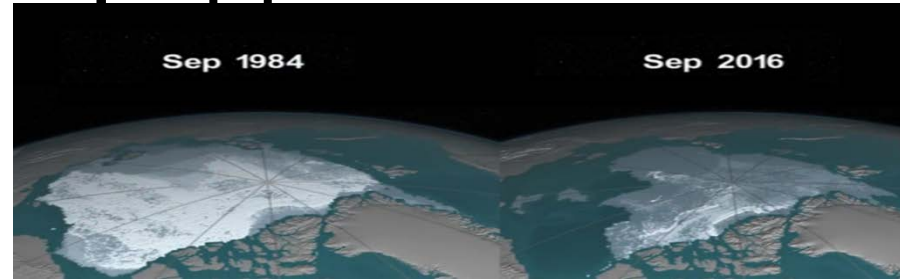
www.ref.org.ua



Що очікувати в питаннях поводження з ОРР та ФПГ? Дія та наслідки для галузі RASHP

- Міжнародні кліматичні угоди
- Суть впливу на галузь
- Законодавчі та нормативні акти України
- Сертифікація та навчання фахівців

Міжнародні кліматичні угоди



Монреальський протокол підписано 16 вересня 1987 року як протокол до Віденської конференції 1985 року з охорони озонowego шару Землі. СРСР підписав цей протокол в 1987 році. Україна в 1991 році підтвердила разом з Росією та Білорусією правопріємництво цього рішення.

В 1973 році вчені - хіміки Франк Шервуд Роуланд та Маріо Моліна з Університету Каліфорнії почали вивчення впливу хлорфторвуглеців (ХФВ) на атмосферу Землі. Вони з'ясували, що молекули ХФВ достатньо стійкі у атмосфері, та до тих пір як вони піднімуться у середні шари стратосфери, де вони під впливом УФ-випромінювання дисоціюють з утворенням атомарного хлору. Роуланд и Моліна передбачили, що ці атоми хлору можуть викликати руйнування великої кількості озону у стратосфері. Їх висновки були засновані на аналогічній роботі Пауля Джозефа Крутцена та Харольда Джойнтоуна, які показали, що оксид азоту(NO) може прискорювати руйнування озону. За роботу з цієї проблеми у 1995 році Крутцену, Моліне та Роуланду була присуджена Нобелівська премія з хімії.

Кіотський протокол був прийнятий у японському місті Кіото 11 грудня 1997 року та вступив в силу 16 лютого 2005 року. Ця міжнародна угода має за мету скорочення викидів парникових газів до атмосфери Землі для протидії глобальному потеплінню. Вона є додатковим документом до Рамочної конвенції ООН щодо змін клімату від 1992 року.

Головне завдання цієї угоди: стабілізувати рівень концентрації парникових газів у атмосфері на такому рівні, який не допустить небезпечного антропогенного впливу на кліматичну систему планети. На сьогодні нараховується 192 учасники Кіотського протоколу (191 країна та Європейський Союз).

Кігалійська поправка є додатком до Монреальського протоколу та зафіксована 15 жовтня 2016 року у м. Кігалі(Руанда) на XXVIII нараді сторін Монреальського протоколу.

Основним завданням Кігалійської поправки є вплив на ГФВ та ГХФВ з метою поступової відмови від їх використання та заміни альтернативними (кліматично нейтральними) та природними холодагентами. **Україна поки що (!!!) не ратифікувала на засіданні Верховної Ради України цю поправку, але є включеною до 5 групи країн та має виконати свої зобов'язання.** Тому цей час (ратифікація) не за горами... Більше про міжнародне законодавство тут: <http://ref.org.ua/services/outsorsing/>

Суть впливу на галузь RACHP

1) Заборона виробництва та обмеження ввезення ОРР та ФПГ (контрольованих речовин) = дефіцит сервісного (експлуатаційного) запасу холодагентів

2) Поступове зниження квот на імпорт контрольованих речовин = дефіцит ОРР та ФПГ на ринку

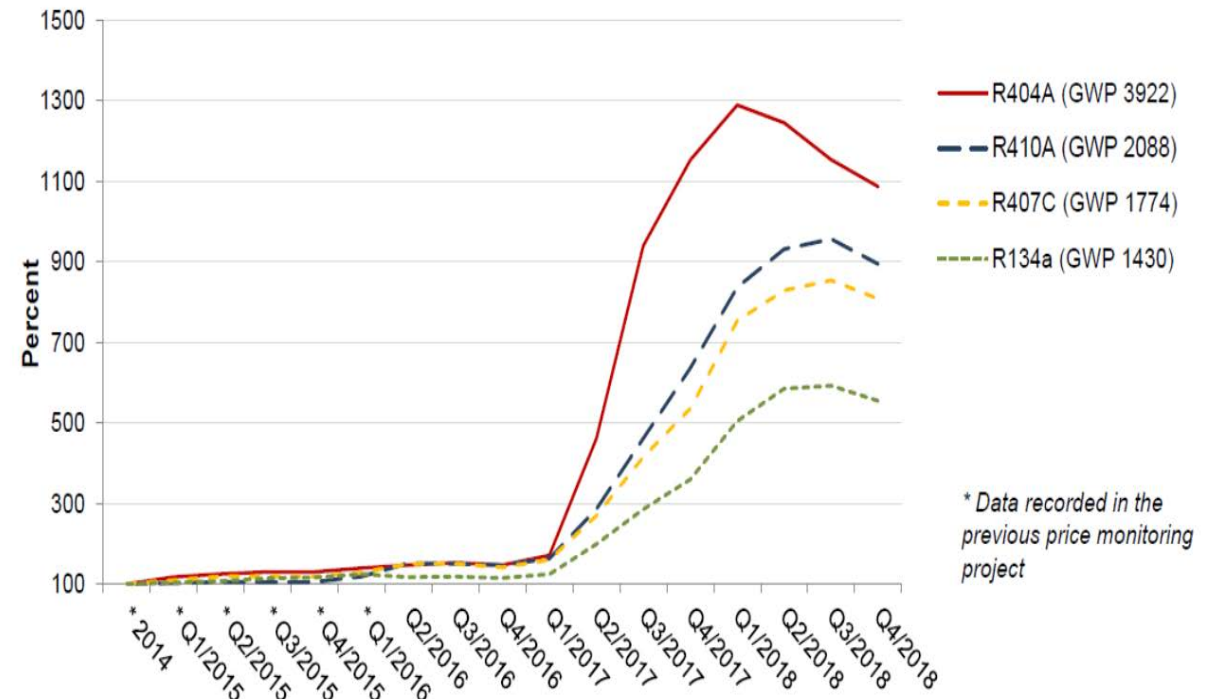
3) Заборона на ввезення (імпорт) обладнання та комплектуючих, що працюють з використанням та містять контрольовані речовини = необхідність модернізації обладнання та заміни його на більш енергоефективне та перспективне, економічно доцільне у майбутньому

4) Поширення та використання альтернативних (кліматично нейтральних) та природних холодагентів = виконання міжнародних угод Україною, енергоефективні рішення, перспективні проекти та розвиток ноу-хау рішень

5) Обов'язкова реєстрація компаній та фахівців, що працюють з контрольованими речовинами = витрати часу та коштів на ведення додаткового бух.обліку, звітність до Реєстру, витрати на навчання фахівців та їх відволікання від виконання звичайної роботи.

Більше про суть впливу тут:
<http://ref.org.ua/info/articles/materialy-proektu-neat-gs-khau/>

Average purchase prices of various HFC refrigerants
(price index, 2014 = 100 %)



Source: Öko-Recherche (2019)

Законодавчі та нормативні акти України щодо контролю за ОРР та ФПГ

Закон України 376-IX від 12.12.2019 р. «Про поводження з ОРР та ФПГ»

– основний Закон України, що стосується цього напрямку, містить у собі такі частини: **«Розділ I Загальні положення»** (визначення основних термінів, законодавство у сфері озоноруйнівних та фторованих парникових газів, державне управління у сфері регулювання контрольованих речовин, **«Розділ II Регулювання операцій з контрольованими речовинами»** (єдиний державний реєстр операторів контрольованих речовин, обов'язки операторів контрольованих речовин, виробництво контрольованих речовин, імпорт, експорт та розміщення на ринку контрольованих речовин, товарів та обладнання, використання контрольованих речовин та поводження з контрольованими речовинами, знешкодження контрольованих речовин), **«Розділ III Навчання та підтвердження кваліфікації»** (навчання персоналу, підтвердження кваліфікації персоналу), **«Розділ IV Маркування товарів та обладнання що містять контрольовані речовини»** (інформація, зазначена в маркуванні, мінімальні вимоги до маркування), **«Розділ V Облік та звітування»** (облік інформації про діяльність з контрольованими речовинами, товарами та обладнанням, звітування), **«Розділ VI Контроль за дотриманням законодавства та відповідальність за його порушення»** (контроль за дотриманням законодавства), **«Розділ VII Прикінцеві положення»**, Додаток 1 **«Перелік озоноруйнівних речовин, їх озоноруйнівний потенціал та потенціал глобального потепління»**, Додаток 2 **«Перелік фторованих парникових газів, їх потенціал глобального потепління»**.

УВАГА! До ОРР та ФПГ відносяться як безпосередньо хімічні речовини, так і сполуки що їх містять!!! Закон вступає в дію через 6 місяців! Одноразові балони для контрольованих речовин заборонені будуть через 3 роки!!! Маркування товарів та обладнання вводиться через 1 рік з дати прийняття Закону!!!

Ознайомлення з Законом за посиланням: <http://ref.org.ua/services/audit/auditorskaya-proverka/>

Законодавчі та нормативні акти України щодо контролю за ОРР та ФПГ

Постанова КМУ 992 від 23.09.2020 «Деякі питання регулювання діяльності у сфері охорони озонного шару»

- регулює перш за все питання отримання часток національної квоти на імпорт контрольованих речовин та регламентує основні питання проведення електронного аукціону щодо імпорту цих речовин. Нею затверджується «**ПОРЯДОК розподілу часток національної квоти на імпорт контрольованих речовин**», «**Звіт про операції з контрольованими речовинами**»

Постанова КМУ 1086 від 23.09.2020 «Деякі питання видачі кваліфікаційного документа (сертифіката) для виконання робіт, визначених частиною першою статті 10 Закону України «Про регулювання господарської діяльності з озоноруйнуючими речовинами та фторованими парниковими газами»

- нею затверджується «Порядок видачі кваліфікаційного документа (сертифіката) для виконання робіт, визначених частиною першою статті 10 Закону України «Про регулювання господарської діяльності з озоноруйнуючими речовинами та фторованими парниковими газами» та форма Сертифікату що дозволяє виконувати роботи з ОРР та ФПГ. З постановами можна ознайомитись за посиланням: <http://ref.org.ua/services/audit/postanovi-ta-rozporjadzhennya-kmu/>

Доопрацьований проєкт наказу Міндовкілля «Про затвердження Порядку створення та ведення Єдиного державного реєстру операторів контрольованих речовин»

- поки що це проєкт, **АЛЕ (!!!)** в разі підписання цього наказу матимемо не зовсім зручні механізми його виконання, мінімум цифровізації, максимум паперової роботи.... Проєкт знаходиться за посиланням: <https://mepr.gov.ua/news/36459.html?fbclid=IwAR2TsaXo99OPK6YgLVFUmn8aIALYJ0SSS4ecJqUNJE21YL-re9FsLYQOhCw>

Сертифікація та навчання фахівців

Сертифікат про поводження з ОРР та ФПГ персональний!

Сертифікат видається для виконання робіт з:

1) встановлення, обслуговування, технічного обслуговування, поточного ремонту, ремонтно-відновлювальних робіт, або зняття з експлуатації такого обладнання:

- Стаціонарного холодильного обладнання,
- Стаціонарного обладнання кондиціювання повітря,
- Стаціонарних теплових насосів,
- Стаціонарного протипожежного обладнання,
- Холодильних установок автомобілів – рефрижираторів і причепів – рефрижираторів,
- Електричної комутаційної апаратури

2) перевірки герметичності, наявності витоків із обладнання та систем, зазначених у підпункті 1 окрім:

- Обладнання, що містить озоноруйнівні речовини в кількості менш як 3 кілограми або фторовані парникові гази в кількості менш як 5 тонн в еквіваленті CO₂,
- Електричної комутаційної апаратури, що містить менш як 6 кілограмів фторованих парникових газів

Сертифікація та навчання фахівців

Сертифікат видається для виконання робіт з:

3) рекуперації контрольованих речовин з такого устаткування:

- Холодильних контурів стаціонарного холодильного, теплонасосного обладнання та обладнання для кондиціонування повітря,
- Холодильних контурів холодильних установок автомобілів – рефрижираторів і причепів - рефрижираторів,
- Стаціонарного обладнання що містить розчинники на основі контрольованих речовин,
- Стаціонарного протипожежного обладнання,
- Стаціонарної електричної комутаційної апаратури

4) знешкодження контрольованих речовин

Сертифікат може бути виданий особі, яка:

- Здобула профільну професійну (професійно-технічну) освіту, фахову передвищу або вищу освіту за переліком, встановленим Міндовкіллям,
- Має стаж роботи не менш як 1 рік за професією (спеціальністю) згідно з переліком, встановленим Міндовкілля,
- Пройшла навчання згідно Статті 10 Закону, склала іспит та отримала документ що підтверджує результати навчання.

Сертифікація та навчання фахівців

Програми післядипломної освіти з підготовки фізичних осіб, які претендують на отримання сертифіката, можуть виконуватись на базі:

- Закладів вищої освіти,
- Закладів післядипломної освіти та інших закладів освіти,
- Суб'єктів господарювання, які є операторами контрольованих речовин, відповідно отриманої ліцензії на освітню діяльність

Сертифікат видається Міндовкіллям на БЕЗОПЛАТНІЙ основі!

Інформація щодо осіб, яким видано Сертифікат вноситься до Реєстру операторів контрольованих речовин (ПІБ, № Сертифіката, Дата видачі Сертифіката, Дата закінчення строку дії Сертифіката, Перелік зазначених у сертифікаті робіт, які має право виконувати особа)!

Сертифікат дійсний протягом 3 (трьох)!!! років!

Сертифікація та навчання фахівців

Дія Сертифікату може бути припинена достроково (анульована) в разі:

- Інформації, зокрема, від правоохоронних органів що особа яка отримала сертифікат включена до переліку фізичних осіб, до яких застосовується Закон України «Про санкції»
- Рішення суду щодо особи про визнання особи, що отримала Сертифікат недієздатною особою або особою з обмеженою дієздатністю
- ДОКУМЕНТАЛЬНО підтвердженої інформації про те, що особа, яка отримала сертифікат, допустила грубі порушення під час проведення робіт, зазначених у сертифікаті, а саме УМИСНІ або НЕУМИСНІ дії, внаслідок яких контрольовані речовини потрапили у навколишнє природне середовище, або ДІЇ, що спричинили ВІНИКНЕННЯ АВАРІЇ
- Звернення у письмовій формі особи, яка отримала сертифікат, про припинення дії сертифікату

Дія Сертифікату може бути припинення строком на 1 рік в разі:

- ДОКУМЕНТАЛЬНО підтвердженої інформації про порушення особою, яка отримала сертифікат, законодавства у сфері озоноруйнівних речовин та фторованих парникових газів, що НЕ СПРИЧИНИЛО потрапляння контрольованих речовин у навколишнє природне середовище та аварій
- Звернення в письмовій формі особи, що отримала сертифікат

Дякуємо за перегляд!
З повагою, Сергій Анашкін
Голова Правління
ГС «Холодильна асоціація України»
+380675671854
gshau2018@gmail.com

Україна, 03113, м. Київ,
вул. Дружківська, 10, оф. 417,
+ 380 67 567 18 54
gshau2018@gmail.com

REFRIGERATING
ASSOCIATION
OF UKRAINE PUBLIC
UNION